

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/133/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117221307
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2117221307.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcov: 1. A. B., nar. X.X.XXXX, adresa C., C. XX/X, 2. D. B., nar. X.XX.XXXX, adresa C., C. XX/X, 3. E. F., nar. XX.XX.XXXX, adresa C., G. XXXX/XX, žalobcovia zastúpení advokátom: JUDr. Milan Čápka, so sídlom Bratislava, Grösslingova 6-8, proti žalovaným: 1. EsoFin, s.r.o., so sídlom Žilina, Jána Milca 34, IČO: 46 736 450, 2. VERSLUN, s.r.o., so sídlom Žilina, Daniela Dlabača 35, IČO: 50 439 782, obaja žalovaní zastúpení advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s.r.o., so sídlom Žilina, Daniela Dlabača 35, o určení, že tu právo nie je, na odvolanie žalobcov 1 až 3 proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 19C/68/2017-393 zo dňa 22.5.2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovaným 1 a 2 priznáva voči žalobcom 1, 2 a 3 zaviazaným solidárne náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinstančný súd nevyhovel žalobe žalobcov (na určení, že označené záložné právo k nehnuteľnosti a práva vyplývajúce zo zmluvy o úvere nie sú), keď vo výroku rozhodol nasledovne:

I. Žaloba sa zamieťa.

II. Žalovaný v 1. rade má voči žalobcom v 1. až 3. rade spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

I. Žalovaný v 2. rade má voči žalobcom v 1. až 3. rade spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

II. Štát má voči žalobcom v 1. až 3. rade spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie prvoinstančný súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 137 písm. c) zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj len CSP), § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 151a, § 150b ods. 1 Občianskeho zákonníka.

3. Prioritne prvoinstančný súd skonštatoval, že žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení neexistencie záložného práva vzhľadom na to, že majú za to, že záložná zmluva je neplatná, predmetná žaloba je tak prostriedkom odstránenie neistoty právneho postavenia žalobcov, keď žalovaný 2 ako záložný veriteľ začal realizovať výkon záložného práva. Na základe vykonaného dokazovania ale dospel prvoinstančný súd k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť, pričom poukázal na nasledovné:

4. Medzi stranami nebolo sporné, že predmetná zmluva o úvere a predmetná záložná zmluva boli písomne uzavreté, Zmluva o úvere (čl. 13-19 spisu) bola uzavretá dňa 30.10.2015 medzi žalovaným v 1. rade ako veriteľom a žalobcom v 3. rade ako dlžníkom, predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 36.240,- eur, konečná splatnosť úveru bola dňa 30.10.2016. Žalobca v 3. rade ako dlžník, je v zmluve označený obchodným menom, miestom podnikania, IČO-m a číslom živnostenského registra. Ako účel úveru je v zmluve vedené: „Účelový prevádzkový podnikateľský úver“. Na základe zmluvy boli žalobcovi v 3. rade poskytnuté finančné prostriedky v uvedenej výške. Za účelom zabezpečenia pohľadávky bolo zriadené záložné právo na predmetnú nehnuteľnosť, ktorá je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov - žalobcov v 1. a 2. rade, ktorí sú starými rodičmi žalobcu v 3. rade. Záložné právo bolo zriadené Zmluvou o záložnom práve k nehnuteľnosti (čl. 20 - 23 spisu) uzatvorenou dňa 30.10.2015 medzi žalovaným v 1. rade ako záložcom a žalobcami v 1. a v 2. rade ako záložnými veriteľmi a tiež zmenkou vystavenou dlžníkom, avalovanou záložcom na zmenečnú sumu 44.937,60 EUR, splatnú 30.10.2016. Žalobca v 3. rade nebol schopný úver splácať, preto žalovaný v 1. rade dňa 2.5.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť dlhu a vyzval žalovaného v 3. rade na zaplatenie pohľadávky. Dňa 21.7.2016 bola medzi žalobcom v 3. rade a spoločnosťou EsoFin spísaná Dohoda osoby oprávnenej a osoby povinnej o uznaní záväzku a súhlase s exekúciou a vykonateľnosťou, vo forme Notárskej zápisnice (čl. 114-126 spisu), v ktorej je účastník tohto právneho úkonu E. F. (žalobca v 3. rade) označený obchodným menom, miestom podnikania, IČO-m a číslom živnostenského registra. E. F. uznal dlh voči spoločnosti EsoFin, s.r.o. (žalovaný v 1. rade), vyplývajúci z uzavretej Zmluvy o úvere zo dňa 30.10.2015, rovnajúcej sa sume istiny dlhu, t.j. 36.240,- eur spolu s príslušenstvom (vyčíslené v Notárskej zápisnici). Prílohou Notárskej zápisnice je i Osvedčenie o živnostenskom oprávnení E. F. (čl. 122 spisu). Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade dňa 25.8.2016 došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky na žalovaného v 2. rade (vyplýva z Oznámenia o postúpení pohľadávky - čl. 40 spisu), ktorý listom zo dňa 12.10.2016 (čl. 41 spisu) oznámil žalobcovi v 3. rade, že s ohľadom na skutočnosť, že si plnil svoje povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o úvere iba čiastočne, pristupuje ako veriteľ a súčasne ako záložný veriteľ k výkonu záložného práva k predmetu zálohu.

5. Medzi stranami sporu bolo sporné, či zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, v dôsledku čoho by sa mal posudzovať tento vzťah v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami vzťahujúcimi sa na spotrebiteľov, keď žalobcovia poukazovali na skutočnosť, že „údaje ohľadom osoby dlžníka uvedené v zmluve nie sú podstatné, teda nie je podstatné, že je označený ako podnikateľ, podstatná je skutočnosť na čo bol predmetný úver poskytnutý, je zrejmé, že v danom prípade nebol poskytnutý na podnikateľské účely ale na vyplatenie záväzkov, ktoré s podnikaním nesúviseli, preto nemožno mať za to, že i keď je v zmluve uvedené, že je uzavretá podľa Obchodného zákonníka sa jedná o takúto zmluvu.“ Žalobcovia mali za to, že predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou a ako taká je neplatná, nakoľko: - veriteľ využil tieseň a neľahkú životnú situáciu žalobcu v 3 rade, takýto postup je v rozpore s dobrými mravmi a v súlade s ust. § 39 Občianskeho zákonníku je taký právny úkon, ktorý sa prieči dobrým mravom, neplatný, - je uzatvorená medzi veriteľom - podnikateľom, ktorý nemal povolenie Národnej banky Slovenska na poskytovanie spotrebiteľských úverov a dlžníkom - fyzickou osobou, ktorá nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti ale uspokojuje svoje individuálne potreby, - jej uzavretie bolo sprostredkované fyzickou osobou - podnikateľom pánom H. I. I., ktorý nemal oprávnenie vykonávať voľnú živnosť - sprostredkovať poskytovanie úverov alebo pôžičiek. Žalobcovia mali za to, že keďže Zmluva o záložnom práve má povahu akcesorického záväzku, ktorý trvá popri hlavnom záväzku a je od neho závislý, nemohla platne vzniknúť ani Zmluva o záložnom práve k nehnuteľnosti, keďže Zmluva o úvere je neplatná. V priebehu konania žalobcovia rozšírili dôvod neplatnosti záložnej zmluvy, keď mali za to, že žalobca v 2. rade D. B. v čase podpisu zmluvy o zriadení záložného práva k bytu konal v stave duševnej poruchy (zmena pripustená uznesením č.k. 19C/68/2017-318 zo dňa 5.1.2023).

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že z predmetnej Zmluvy o úvere jednoznačne a nepochybne vyplýva, že žalobca v 3. rade zmluvu uzavrel ako fyzická osoba podnikateľ, keď v zmluve je ako dlžník označený obchodným menom, miestom podnikania, IČO-m a číslom živnostenského registra. V žiadnej časti zmluvy o úvere nie je uvedené samostatne meno a priezvisko žalobcu v 3. rade, ale vždy výlučne s dodatkom, že sa jedná o podnikateľa, alebo že sa jedná o jeho obchodné meno. Súd sa nestotožňuje s názorom žalobcov, že pre posúdenie o aký úver sa jedná nie je podstatné ako je dlžník v zmluve označený, ale podstatné je na čo je úver poskytnutý. Podľa názoru súdu, skutočnosť, že žalovanému v 1. rade, ako v tom čase veriteľovi, muselo byť podľa žalobcov zo zmluvy a z predložených dokladov k zmluve zrejmé, že finančné prostriedky budú použité na uspokojenie súkromných individuálnych záujmov dlžníka - žalobcu v 3. rade, nemôže viesť k záveru, že predmetná úverová zmluva je v

skutočnosti zmluvou spotrebiteľskou, keď žalobca v 3. rade jednoznačne vystupoval v tomto zmluvnom vzťahu ako podnikateľ, čo následne potvrdil i uznaním predmetného záväzku v notárskej zápisnici, kde opätovne vystupoval ako fyzická osoba podnikateľ. Pri uzavretí zmluvy o úvere poskytnutom dlžníkovi podnikateľovi nie je povinnosťou veriteľa zaoberať sa jeho bonitou, ani tým, na čo skutočne finančné prostriedky použije, uvedené je na zodpovednosti dlžníka. Veriteľ nie je v takomto prípade povinný ani skúmať právne tituly na základe ktorých dlžník hradí z úveru záväzky a ich súvislosť s podnikateľskou činnosťou dlžníka. To, že dlžník, ktorý uzavrie úverovú zmluvu s tým, že úver je účelovým prevádzkovým podnikateľským úverom a tieto finančné prostriedky na tento účel nepoužije, je výlučne na zodpovednosti dlžníka, a to bez ohľadu na to, či o tom veriteľ mal alebo nemal vedomosť. Rovnako skutočnosť, že - uzavretie úverovej zmluvy bolo sprostredkované fyzickou osobou ktorá podľa žalobcov nemala oprávnenie sprostredkovať poskytovanie úverov alebo pôžičiek - je podľa názoru súdu pre rozhodnutie v predmetnej veci irelevantná, nakoľko podstatné je kto uzavrel samotnú zmluvu ako veriteľ a dlžník a samotný obsah zmluvy.

7. Súd, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v predmetnom zrušujúcom uznesení, že keby bolo hodnoverne v súdnom konaní preukázané, že spotrebiteľ uviedol dodávateľa do omylu už v čase vzniku záväzku, spotrebiteľský štatút a ochrana spotrebiteľa mu patriť nebude. Tento záver ale nemôže platiť vtedy, ak sa akýmkoľvek spôsobom na konaní takéhoto dlžníka zúčastňuje veriteľ, teda ak vyvolá alebo iným spôsobom, či už priamo alebo nepriamo motivuje osobu vydávať sa v čase kontrahovania za podnikateľa a žiadať podnikateľský úver, za účelom zistenia uvedeného doplnil dokazovanie výsluchom svedka I. I., ktorý sprostredkoval žalobcovi v 3. rade uzavretie úverovej zmluvy a J. J. konateľa žalovaného v 1. rade, k okolnostiam uzatvárania zmlúv (na výsluchu žalobcov v 1. a 2. rade zástupca žalobcov netrval). Súd po vyhodnotení výpovede svedka I. I. a konateľa žalovaného J. J. dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by veriteľ - žalovaný v 1. rade akýmkoľvek spôsobom či priamo alebo nepriamo motivoval, ovplyvňoval, navádzal žalobcu v 3. rade vydávať sa v čase uzatvorenia zmlúv za podnikateľa a žiadať podnikateľský úver. Preto nemožno mať za to, že predmetný zmluvný vzťah - uzavretie úverovej zmluvy je vzťahom spotrebiteľským, žalobcovi v 3. rade preto ochrana spotrebiteľa nepatrí.

8. Žalobcovia tiež tvrdili, že žalobca v 3. rade uzavrel zmluvu vo finančnej tiesni, čo muselo byť žalovanému v 1. rade z predložených dokladov známe. Súd prvej inštancie napriek tomu, že úver nepovažuje za spotrebiteľský, považoval za potrebné uviesť, že o tejto skutočnosti (že zmluvu uzavrel vo finančnej tiesni) musel mať žalobca v 3. rade vedomosť už v čase uzavretia úverovej zmluvy, čo bolo dňa 30.10.2015. Je potom otázne, prečo žalobca v 3. rade po bezmála 9-tich mesiacoch (dňa 21.7.2016) po uzavretí Úverovej zmluvy, po tom, ako veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru (dňa 2.5.2016), uznal vo forme notárskej zápisnice opätovne ako fyzická osoba podnikateľ (o čom predložil notárovi i doklad - Osvedčenie o živnostenskom oprávnení dlh i s príslušenstvom. Ak mal za to, že zmluvu uzavrel v tiesni a ako fyzická osoba, mal možnosť od zmluvy odstúpiť (§ 49 Občianskeho zákonníka), žalobca v 3. rade naopak záväzok zo zmluvy o úvere uznal a zaviazal sa ho zaplatiť.

9. Čo sa týka dôvodu neplatnosti záložnej zmluvy s poukazom žalobcov na skutočnosť, že žalobca v 2. rade D. B. v čase podpisu zmluvy o zriadení záložného práva k bytu konal v stave duševnej poruchy, na preukázanie uvedeného navrhli žalobcovia vykonať znalecké dokazovanie. Súd pribral do konania znalca MUDr. Ivana Karbulu, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorého úlohou bolo odpovedať na otázku: „Či v čase uzatvorenia Zmluvy o zriadení záložného práva k bytu dňa 30.10.2015 žalobca v 2. rade - D. B., nar. XX.XX.XXXX trpel takou duševnou poruchou, na základe ktorej nebol spôsobilý vykonať tento právny úkon.“ Zo záveru znaleckého posudku č. 21/2023 vypracovaného dňa 8.3.2023 vyplýva, že znalec jednoznačne vylučuje dementný syndróm ako v minulosti (i v čase uzatvorenia Zmluvy o zriadení záložného práva k bytu dňa 30.10.2015) tak v čase znaleckého vyšetrenia (01.03.2023). Vyšetovaný netrpí a netrpel takou závažnou duševnou poruchou, ktorá by sa prejavovala vymiznutím alebo forézne významnou redukciou ovládacích a rozpoznávacích schopností - na základe ktorej by nebol spôsobilý vykonať tento právny úkon. (Záver ZP čl. 370 spisu). Z uvedeného vyplýva, že v konaní nebolo preukázané, že žalobca v 2. rade trpel v čase uzavretia predmetnej zmluvy duševnou poruchou, preto neplatnosť právneho úkonu - uzavretia záložnej zmluvy z uvedeného dôvodu nebola preukázaná.

10. S poukazom na všetky uvedené skutočnosti prvoinštančný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

11. Žalovaní v 1. a 2. rade boli v konaní plne úspešní, preto im súd prvej inštancie s použitím § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré sú žalobcovia povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne.

12. O náhrade trov štátu súd rozhodol v súlade s ustanovením § 259 CSP, v spojení s Čl. 4 CSP tak, že priznal štátu náhradu trov voči žalobcom v 1. až 3. rade, ktorí boli v konaní neúspešní. Štátu vznikli trovy v súvislosti so znalečným vo výške 62,74 eur, ktorá suma bola poukázaná MUDr. Ivanovi Karbulovi zo štátnych rozpočtových prostriedkov (Uznesenie č.k. 19C/68/2017 - 383 zo dňa 5.4.2023 právoplatné dňa 3.5.2023), keď preddavok na znalečné zložený žalobcami nepostačoval na úhradu priznaného znalečného.

13. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu najmä z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP podali prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie všetci žalobcovia, ktorým sa domáhali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu, alternatívne, aby bol napadnutý rozsudok zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

14. Po poukaze na názory Krajského súdu v Trnave v predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku a podstatnú argumentáciu súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku, odkázali na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 650/2013-37, z ktorého zdôraznili, že ústavný súd apeloval na všeobecné súdy, aby uprednostňovali také interpretačné metódy, namiesto doslovného výkladu, ktoré umožnia spravodlivú úpravu práv a povinností medzi účastníkmi konania. Prehnane formalistický postup totiž vedie k sofistikovanému odôvodňovaniu zrejmej nespravodlivosti, čo predstavuje popretie základnej úlohy sudcu v každej ním posudzovanej kauze. Odkázali tiež na rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 20.2.2018 sp. zn. 17Co/14/2017, kde v príbuznej situácii odvolací súd skonštatoval, že ak by veriteľ s odbornou starostlivosťou postupoval pri poskytnutí úveru, tak by v žiadnom prípade nemohlo dôjsť k určeniu daných mesačných splátok, pretože nebolo v silách žalobcov tieto splátky splatiť a z tohto pohľadu sa stotožnil s tvrdením žalobcov o vidine rýchleho spešazenia ich obydlia. Z rozhodnutia tiež zdôraznil text, že nakoľko žalovaná strana v dohode o urovaní ako veriteľ vedela, resp. musela vedieť, že ak na strane dlžníkov existuje nulová bonita okrem nehnuteľného majetku, že toto konanie sa prieči dobrým mravom, vytvára nekalú obchodnú praktiku a vyústí do dobrovoľnej dražby a odňatia obydlia žalobcom. Žalovaná strana ale v danej veci postupovala s hrubou nedbanlivosťou, ak poskytla úver žalobcom bez náležitého posúdenia bonity, či títo budú schopní úver splatiť. Táto zmluvná podmienka vytvára nekalú obchodnú praktiku, nakoľko je predovšetkým povinnosťou poskytovateľa úveru overiť si s odbornou starostlivosťou finančné pomery žiadateľa o úver.

15. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP – nesprávne skutkové zistenia z vykonaných dôkazov, odvolatelia s poukazom na závery súdu v bode 18.3 odôvodnenia preskúmaného rozsudku namietali, že súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že v predmetnej úverovej zmluve sa v označení dlžníka rovnako uvádza aj rodné číslo a adresa trvalého pobytu žalobcu 3, čo sú údaje, ktorým sa označujú spravidla nepodnikatelia.

16. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP – nesprávne právne posúdenie veci, poukázal na komentár k ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka (Števček a kolektív, Občiansky zákonník I. § 1 – 450 komentár, Praha: C.H.BECK, 2015, str. 472 a 478), z ktorého zdôraznil, že v praxi mnohokrát neodborná starostlivosť začína a končí otázkou, či osoba disponuje živnostenským opatrením. Samotný štatút fyzickej osoby nemá pre posúdenie spotrebiteľa ako takého žiadny význam. Príkladom nekalej obchodnej praktiky je výslovné vpísanie účelu zmluvy spotrebiteľom, alebo k tomu pristupujúce vyhlásenie spotrebiteľa o tom, že účelom je výplata jeho podnikateľských záväzkov. Na tento účel je potrebné vychádzať z tzv. skutočného účelu zmluvy, ktorým nie je, resp. nemusí byť účel formálne v zmluve deklarovaný. Iba v prípade jasného preukázania existencie skutočného účelu zmluvy a teda i záväzku možno jednoznačne ustáliť, či ide alebo nejde o spotrebiteľský vzťah, záväzok a titul, ktorým je spotrebiteľská zmluva. Povinnosť skúmať skutočný účel zmluvy s prirodzene spája s dôkazným bremenom dodávateľa. Súdny dvor potvrdil líniu relevancie skutočného materiálneho statusu spotrebiteľa ako zmluvnej strany, oproti v praxi dominantnému formalizovaniu označenia osoby v zmluve. Podľa odvolateľov citované názory obsiahnuté v odbornej literatúre sú v protiklade s názorom prvoinštančného súdu v bode 18.3 odôvodnenia rozsudku, že z predmetnej zmluvy o úvere jednoznačne a nepochybne vyplýva, že žalobca 3 uzavrel zmluvu ako fyzická osoba podnikateľ. Rovnako je to v protiklade s konštatovaním súdu v bode 18.1 odôvodnenia rozsudku, že ide o účelový prevádzkový

podnikateľský úver, hoci zo samotnej zmluvy a predzmluvnej korešpondencie je zrejmý skutočný účel zmluvy a to najmä na úhradu nepodnikateľských záväzkov žalobcu 3 a v menšej miere záväzkov žalobcov 1 a 2. Rozsudok podľa odvolateľov trpí formalistickým prístupom súdu k hodnoteniu dôkazov, keď nebral zreteľ na nasledovné: že žalovanému 1 bolo pred uzavretím zmluvy a poskytnutím úveru zrejmé, že úver má byť použitý na úhradu nepodnikateľských záväzkov, najmä žalobcu 3 a v menšej miere žalobcov 1 a 2; že finančné prostriedky mal žalovaný 1 poukázať na šesť rôznych bankových účtov, z ktorých len jeden prináležal žalobcovi 3, na ktorý bola poskytnutá len časť sumy vo výške 2.594,- eur, z ktorej boli hradené poplatky za poskytnutie úveru pánovi I., ktorý ani nemal oprávnenie vykonávať voľnú živnosť; že žalovanému 1 muselo byť a bolo už z predzmluvných rokovaní zrejmé, že žalobca 3 nebude schopný úver spolu s úrokmi (sumu 44.937,60 eur) splatiť do jedného roka, čo by predstavovalo mesačnú splátku 3.744,80 eur. Žalobca 3 deklaroval svoj mesačný príjem vystavenými faktúrami spolu vo výške 1.800,- eur, 12 splátok po 1.800,- eur sa rovná 21.600,- eur, v žiadnom prípade nie 44.937,60 eur; že z výsluchov pána J. a I. je zrejmé, že sa zaujímali predovšetkým o to, či žalobca 3 má osvedčenie o živnostenskom oprávnení. Obaja pritom vedeli, že žalobca 3 ide použiť finančné prostriedky z podnikateľského úveru na nepodnikateľské účely a je vo finančnej tiesni s exekúciami, ako na to poukázal v praxi mnohokrát neodborná starostlivosť začína a končí otázkou, či osoba disponuje živnostenským oprávnením; žalovaný 1 sa okrem toho, či má žalobca 3 osvedčenie o živnostenskom oprávnení zaujímal o zabezpečenie úveru nehnuteľnosťou s tým, že to bola vždy podmienka pána J.. Zo skutočností prezentovaných v konaní je tak nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že žalovaný 1 neposkytol rómovi E. F. úver s tým, že ho tento bude schopný splácať, ale s tým, že sa zmocní jediného bytu jeho starých rodičov. Krajský súd v Košiciach v poukázanom rozsudku zo dňa 20.2.2018 vydaného pod sp. zn. 17C/14/2017 označil takéto konanie ako konanie v rozpore s dobrými mravmi.

17. V závere odvolatelia uviedli, že výpovede pána J. a I. nevyznievajú presvedčivo, skôr účelovo, pričom na niektoré otázky odmietajú odpovedať, alebo si nepamätajú. Vzhľadom na uvedené v odvolaní s poukazom na nález I.ÚS 650/2013 nemožno zamietajúci rozsudok prvoinštančného súdu podľa odvolateľov považovať za správnu úpravu práv a povinností medzi účastníkmi, resp. spravodlivé riešenie sporu.

18. Žalovaní odvolanie nepodali. K doručenému odvolaniu žalobcov predložili prostredníctvom svojho právneho zastúpenia písomné vyjadrenie, ktorým navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý považujú za správny, potvrdil a súčasne zaviazal spoločne a nerozdielne žalobcov 1, 2 a 3 k povinnosti nahraďiť žalovaným 1 a 2 trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%.

19. V úvode vyjadrenia uviedli, že právna argumentácia žalobcov v odvolaní je opakujúcou sa argumentáciou a so všetkými relevantnými tvrdeniami žalobcov sa správne vysporiadal prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku. Aj v podanom odvolaní je zrejmá snaha žalobcov o selektívny prístup k výkladu jednotlivých častí zmluvy o úvere. Žalovaní opakovane poukazujú na to, že v žiadnej časti posudzovanej zmluvy nie je uvedené označenie dlžníka s tým, že by bol označený samostatne iba dátumom narodenia alebo rodným číslom alebo ako fyzická osoba nepodnikateľ. Naopak v každej časti zmluvy je dlžník označený ako podnikateľ a tomu zodpovedal aj zmluvnými stranami dohodnutý účel poskytnutia úveru. Doplňujúci údaj o rodnom čísle dlžníka nebol spôsobilý k tomu, aby vyvolal omyl kohokoľvek o tom, že zmluvnou stranou by mohol byť spotrebiteľ. Právny argumentácia odvolateľov je založená iba na selektívnom výbere im vyhovujúcich častí odbornej literatúry a to bez ohľadu na skutkové okolnosti a danosti prejednávanej veci alebo na vývoj súdnej praxe a dlhodobú a ustálenú rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov. Z vykonaného dokazovania – výsluchu svedka I. a tiež svedka J. sa preukázalo, že žalovaný 1 a svedok I. nemali medzi sebou žiadny pracovnoprávny, ani obchodný záväzkový vzťah. Z výsluchu žalobcu 3 a predložených listín práve naopak vyplynul záver, že svedok I. na základe predchádzajúcich dohôd pracoval pre žalobcu 3 a preto sa vylúčilo opakujúce sa tvrdenie žalobcov o tom, že žalovaný 1 a svedok I. riadeným spôsobom mali naviesť, či primäť žalobcu 3 k uzavretiu zmluvy o úvere a využiť tak jeho finančnú tieseň. Žalobcovia mali pomerne veľa času na to, aby túto skutočnosť preukázali, čo však neurobili. Vykonaným dokazovaním sa súčasne preukázalo, že na strane žalobcu 3 v čase uzavretia úverovej zmluvy ani žiadne tieseň neexistovala, nakoľko tento nebol vlastníkom predmetného bytu, takže ťarchy a exekúcie, ktorými bol predmetný byt zaťažovaný, nemohli na jeho strane spôsobovať tieseň. Žalobcovia nepreukázali ani to, že žalovaný 1 vedel, že dlžník nepoužije poskytnutý úver na podnikateľské účely. Žalovaný 1 o tomto nemal, ani nemohol mať vedomosť, nakoľko žalobca 3 označil veriteľovi iba platobné miesta na poukávanie jednotlivých súm z úveru, pričom veriteľovi neuviedol dôvody, pre ktoré sa tak rozhodol a naopak z textu zmluvy

vyplýva jeho čestné prehlásenie o tom, že finančné prostriedky z úveru použije na podnikateľské účely. Schopnosť platiť úver žalobca 3 preukazoval ešte pred uzavretím zmluvy o úvere predložením faktúr voči tretím osobám, z ktorých vyplýva jeho schopnosť úver vrátiť a rovnako aj jeho hmotnoprávne postavenie podnikateľa. K tvrdenej údajnej tiesni súd prvej inštancie správne uviedol, že je otázne, prečo žalobca 3 po bezmála deviatich mesiacoch po uzavretí úverovej zmluvy potom ako veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru uznal vo forme notárskej zápisnice opätovne ako fyzická osoba podnikateľ dlh i s príslušenstvom. Ak mal za to, že zmluvu uzavrel v tiesni a ako fyzická osoba mal možnosť od zmluvy odstúpiť (§ 49 Občianskeho zákonníka), žalobca 3 naopak záväzok zo zmluvy o úvere uznal a zaviazal sa ho zaplatiť. Žalobcami použitá judikatúra a literatúra sa v podstatnej časti týka ochrany spotrebiteľa v úverových vzťahoch. Pri uzavretí zmluvy o úvere poskytnutom dlžníkovi podnikateľovi nie je povinnosťou veriteľa zaoberať sa jeho bonitou, ani tým, na čo skutočne finančné prostriedky použije, je to na zodpovednosti dlžníka. Veriteľ nie je v takom prípade povinný ani skúmať právne tituly na základe ktorých dlžník hradí z úveru záväzky a ich súvislosť s podnikateľskou činnosťou dlžníka. Je to výlučne na zodpovednosti dlžníka a to bez ohľadu na to, či o tom veriteľ mal alebo nemal vedomosť.

20. Žalobcovia vo svojej replike opakovane dali do pozornosti nález I.ÚS 650/2013. Pokračovali, že z vyjadrenia žalovaných je zrejmé, že sa snažia o uplatnenie formalistického prístupu tak, aby súd nekládol dôraz na súhrn všetkých okolností prípadu, ktoré zásadným spôsobom spochybňujú skutočnosť a právne závery prezentované žalovanými. Už aj z pohľadu i laika musí byť zrejmé, že obchodný model žalovaných, ktorý bol úspešne aplikovaný na žalobcoch je nemorálny a v rozpore s dobrými mravmi, ako aj so zásadami poctivého obchodného styku. Je symptomatické, že v tomto konaní na strane žalobcov nestoja úspešní podnikatelia, špičkovovo vzdelaní odborníci, ale stoja tam práve členovia marginalizovanej skupiny (pričom je všeobecne známe, že ich vzdelanie štatisticky významne zaostáva za majoritným obyvateľstvom), ktorí sú okrem žalobcu 3 zároveň dôchodcovia.

21. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

22. Prvoinštančný súd vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom č.k. 19C/68/2017-161 zo dňa 27.3.2019 tak, že žalobu (v celom rozsahu) zamietol a žalovaným 1 a 2 priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Na odvolanie žalobcov odvolací súd uznesením č.k. 25Co/168/2019-214 zo dňa 20.1.2020 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil s tým, že súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal žalobcom navrhované dôkazy výsluchom svedkov I. I. a J. J.. Odvolací súd poukázal na to, že: „V úverových vzťahoch môže nastať situácia, že spotrebiteľ, ktorý má v určitých prípadoch eminentný záujem na kontrahovaní, účelovo uvedie dodávateľa do omylu v otázke svojho nespotebiteľského štatútu, pričom následne v priebehu trvania zmluvy sa začne účelovo dovoľávať spotrebiteľskej ochrany. Keby v takomto prípade bolo hodnoverne v súdnom konaní preukázané, že spotrebiteľ uviedol dodávateľa do omylu už v čase vzniku záväzku, spotrebiteľský štatút a ochrana spotrebiteľa mu patriť nebude. Tento záver ale nemôže platiť vtedy, ak sa akýmkoľvek spôsobom na konaní takéhoto dlžníka zúčastňuje veriteľ, teda ak vyvolá alebo iným spôsobom, či už priamo alebo nepriamo motivuje osobu vydávať sa v čase kontrahovania za podnikateľa a žiadať podnikateľský úver. Ozrejmienie tejto skutočnosti na základe uvedeného v predmetnom konaní bolo preto nevyhnutným predpokladom pre prijatie záveru, či v danom prípade išlo o spotrebiteľský vzťah, spotrebiteľskú zmluvu o úvere, resp. či žalobca 3 mal postavenie spotrebiteľa, v zmysle § 52 ods. 1 a 4 OZ... Povinnosťou súdu prvej inštancie, súc pritom viazaný vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude vykonať žalobcami navrhnutý dôkaz výsluchom svedkov I. I. a J. J., podľa okolností zväžiť výsluch samotného žalobcu 3, prípadne aj žalobcov 1 a 2, k okolnostiam uzavretia predmetného zmluvného vzťahu.“

23. Prvoinštančný súd nadväzne doplnil potrebné dokazovanie a vo veci rozhodol preskúmaným rozsudkom.

24. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce

sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v intenciách podaného odvolania dospel k záveru, že odvolaniu žalobcov nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho bolo dôvodným odvolaním napadnutý rozsudok ako vo výrokoch vecne správny potvrdiť (§ 387 CSP).

25. Predmetom konania je žalobou uplatnený nárok žalobcov na určenie, že záložné právo zriadené na základe zmluvy o záložnom práve k nehnuteľnosti, uzatvorenej medzi žalobcom 1 a 2 a žalovaným 1 k bytu č. XX zapísaného na LV č. XXXX pre k.ú. C. nie je a tiež, že práva vyplývajúce zo zmluvy o úvere č. 301015 uzatvorenej medzi žalobcom 3 a žalovaným 1 zo dňa 30.10.2015 nie sú s tým, že tieto zmluvy sú z dôvodov uvádzaných žalobcami neplatné.

26. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, v rámci ktorého je odvolací súd viazaný nielen rozsahom, ale i v odvolaní uplatnenými odvolacími dôvodmi, bolo posúdiť ne/správnosť skutkových zistení a právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie v kontexte s obsahom podaného odvolania popísaného vyššie.

27. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami uplatnených nárokov a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné a správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, vychádzajúc z odvolacej argumentácie odvolateľov, dopĺňa iba nasledovné:

28. Po oboznámení sa s obsahom spisu a vykonaným dokazovaním odvolací súd sa plne stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že žalobca 3 predmetnú zmluvu o úvere jednoznačne uzavrel ako fyzická osoba podnikateľ. V celom texte zmluvy je ako dlžník opakovane označovaný obchodným menom, miestom podnikania, IČO-m a číslom živnostenského registra. Pokiaľ sa popri tom z úvodnej časti zmluvy definujúcej dlžníka okrem toho navyše uvádza aj adresa jeho trvalého bydliska a rodné číslo (na čo poukazujú odvolatelia), ide iba o doplnkové údaje nespôsobilé, vzhľadom na ostatný text zmluvy o úvere, vyvolať pochybnosti o postavení dlžníka. Preto pokiaľ súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku túto podružnú skutočnosť neuvádza, nezakladá to jeho nesprávne skutkové zistenie, ktoré ako bolo uvedené, bolo nesporne správne v závere, že žalobca 3 zmluvu uzavrel ako fyzická osoba podnikateľ (a nie spotrebiteľ). Táto skutočnosť napokon jednoznačne vyplýva aj z ďalšieho obsahu predmetnej zmluvy o úvere, napríklad z bodu 1.2, kde ako účel úveru je uvedený účelový prevádzkový podnikateľský úver, z bodu 1.3, podľa ktorého dlžník je povinný poskytnutý úver použiť na dohodnutý účel, z bodu 3.1, z ktorého tiež opätovne vyplýva, že jedná sa o úver na prevádzku podnikania dlžníka, z bodu 4.1, podľa ktorého veriteľ poskytuje dlžníkovi účelový prevádzkový podnikateľský úver, pričom dlžník preukazuje účel úveru svojim výpisom zo živnostenského registra, z bodu 4.2 podľa ktorého dlžník sa zaväzuje použiť úver výlučne na úhradu svojich prevádzkových nákladov, ktoré mu vznikli/vzniknú v súvislosti s výkonom podnikateľskej činnosti podľa výpisu zo živnostenského registra, ktorý tvorí prílohu zmluvy. Odvolací súd zhodne s prvoinštančným dospel k záveru, že žalobca 3 predmetnú zmluvu o úvere uzavrel ako fyzická osoba podnikateľ (a nie ako spotrebiteľ), pričom dohodnutý účel úveru bol účelový prevádzkový podnikateľský úver. Toto postavenie žalobcu 3 ako dlžníka z predmetnej úverovej zmluvy bolo napokon potvrdené aj v notárskej zápisnici spísanej cca 9 mesiacov po predmetnej úverovej zmluve dňa 21.7.2016, ktorej obsahom bola dohoda osoby oprávnenej a povinnej (žalovaného 3) o uznaní predmetného záväzku a súhlase s exekúciou a vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v ktorej je žalovaný 3 ako dlžník zasa označovaný výlučne ako podnikateľ v súvislosti s účelovým prevádzkovým podnikateľským úverom.

29. Zároveň ani doplnením dokazovania výsluchom svedkov I. I. (ktorý žalovanému 3 sprostredkoval úver) a J. J. (konateľa žalovaného 1) nebolo preukázané, že by veriteľ (žalovaný 1) akýmkoľvek spôsobom či už priamo alebo nepriamo motivoval či navádzal žalobcu 3 vydávať sa pri uzatvorení

zmluvy za podnikateľa a žiadať podnikateľský úver. V konaní nebol ničím preukázaný pracovnoprávny, či obchodný záväzkový vzťah medzi svedkom I. (ktorý pracoval pre žalobcu 3 a úver mu sprostredkoval) a žalovaným 1 (veriteľom). Nebolo teda preukázané tvrdenie, že by uvedení svedkovia navzájom spolupracujúci (alebo každý osve) mali naviesť, či primäť žalobcu k uzavretiu predmetnej zmluvy o úvere a zneužiť tak jeho tieseň. Skutočným účelom zmluvy podľa preukázaného bol účelový prevádzkový podnikateľský úver, ako sa uvádza v zmluve o úvere. Pokiaľ žalobca 3 predmetný úver, v rozpore so svojím výslovným záväzkom v zmluve použil na iné ako prevádzkové náklady v súvislosti s výkonom jeho podnikateľskej činnosti, svojvoľne a hrubo tým porušil zmluvu. To ale nemôže mať spätné vplyv na zmluvnými stranami jednoznačne dohodnutý účel úveru. Pokiaľ aj svedok I. spolupracujúci so žalobcom 3, mohol mať vzhľadom na predzmluvnú komunikáciu so žalobcom 3 informácie o tom, že časť úverom získaných finančných prostriedkov má slúžiť na pokrytie nepodnikateľských dlhov žalobcov, ničím nebolo preukázané, že takúto vedomosť mal aj samotný veriteľ. Túto vedomosť veriteľ nemohol získať bez ďalšieho ani z toho, že dlžník žiadal úver vyplatiť na šesť rôznych bližšie neoznačených bankových účtov (z ktorých iba jeden mal náležať žalobcovi 3). Keďže na strane dlžníka sa nejednalo o spotrebiteľa, veriteľ z predmetnej zmluvy o úvere nemal zákonnú povinnosť a ani dôvod overovať bonitu žalobcu 3, či jeho schopnosť splácať úver. Na preukázanie, že žalovaný 3 je podnikateľom, požadoval výpis zo živnostenského registra a na preukázanie, že má reálne príjmy, resp. je schopný splácať úver, faktúry voči tretím osobám. Len z dvoch faktúr predložených veriteľovi pritom nie je možné vyvodiť záver, že žalobca 3 nebol schopný predmetný úver splácať a nadväzne ani záver, že jediným zámerom veriteľa bolo zmocniť sa cestou dobrovoľnej dražby založeného bytu žalobcov 1 a 2. Ak platí, že žalovaný 3 nebol od počiatku schopný úver zaplatiť (ako tvrdí v odvolaní) prioritne žalovaný 3 musel o svojej neschopnosti predmetný úver v dohodnutých splátkach splácať vedieť. Vylákatie úveru od iného tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, je pritom trestným činom podľa § 222 Trestného zákona – úverový podvod. Pokiaľ žalobcovia tvrdia, že žalobca 3 uzavrel predmetnú zmluvu v tiesni, prvoinštančný súd v tejto súvislosti správne poukázal na to, že túto vedomosť musel mať žalobca 3 už v čase uzavretia predmetnej zmluvy v októbri 2015 a napriek tomu po cca 9 mesiacoch v júli 2016 vo forme notárskej zápisnice opätovne ako podnikateľ uznal predmetný dlh aj s príslušenstvom a zaviazal sa ho zaplatiť, hoci pri danosti statusu spotrebiteľa by mohol od zmluvy v zmysle § 49 Občianskeho zákonníka odstúpiť.

30. Uvedený postup žalobcu 3 nasvedčuje tomu, že za účelom získania predmetného úveru mu vyhovovalo v zmluvnom vzťahu vystupovať ako fyzická osoba podnikateľ a až následne v priebehu trvania zmluvy, potom ako sa veriteľ začal domáhať svojich nespĺnených nárokov, sa účelovo začal dovolávať spotrebiteľskej ochrany. V danom prípade nemožno nechať bez povšimnutia, že žalovaný 3 prevzal od veriteľa a skonsumoval celý predmetnou zmluvou dohodnutý úver vo výške 36.240,- eur a podľa pripojenej notárskej zápisnice z neho veriteľovi zaplatil výlučne sumu 15,- eur. Keďže v konaní nebolo preukázané a ani tvrdené, že žalobca 3 ako dlžník bol súdom obmedzený spôsobilosti na právne úkony, je potrebné predpokladať, že má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel svojho konania a preto poukaz odvolateľov na jeho etnickú príslušnosť je bez významu. Vzhľadom na tieto okolnosti spotrebiteľský štatút a ochrana spotrebiteľa žalobcovi 3 patriť nemôže. V dôsledku toho nie je daný dôvod neplatnosti dotknutých zmlúv, čo vylučuje možnosť vyhovieť žalobe.

31. S odkazom na K. L. G., A. spojení s argumentáciou súdu prvoinštančného, odvolací súd je toho názoru, že súdmi použité interpretačné metódy zabezpečujú v danom prípade spravodlivú úpravu práv a povinností medzi stranami. Naopak javilo by sa ako nespravodlivé, ak by veriteľ, pred ktorým sa dlžník pri vzniku zmluvného vzťahu staval do pozície podnikateľa a až následne po spotrebovaní a nevrátení úveru sa začal domáhať spotrebiteľského štatútu, tým bol fakticky zbavený reálnej možnosti domáhať sa svojich nárokov z takejto zmluvy. Odvolateľom poukázané rozhodnutie Krajského súdu Košice (správne Prešov) sp. zn. 17Co/14/2017 zo dňa 20.2.2018, na rozdiel od preskúmaného prípadu, riešilo spotrebiteľský vzťah.

32. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany

konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

33. S poukazom na vyššie uvedené odvolacím súdom, v spojení s odôvodnením preskúmaného rozsudku súdom prvej inštancie, po vyčerpaní relevantnej odvolacej argumentácie žalobcov, po skonštatovaní, že nebol naplnený žiaden z odvolacích dôvodov uplatnených žalobcami, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vo výrokoch vecne správny, včítane (vzhľadom na ne/úspech strán) správnych výrokov o náhrade trov konania, s použitím ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil (výrok I.).

34. V odvolacom konaní plne úspešným žalovaným 1 a 2 vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešným žalobcom 1, 2 a 3 (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. Odvolací súd preto vo výroku II. rozhodol tak, že žalovaným 1 a 2 priznáva voči žalobcom 1, 2 a 3 zaviazaným spoločne a nerozdielne náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).